

Gábor Dénes fizikus, tudós, mérnök, feltaláló humanista, Nobel-díjas 1900. június 5-én Magyarországon, Budapesten született.

Egyike volt azon szerencsés fizikusoknak, akik láthatták saját gondolatukat amint az a fizika egy tekintélyes fejezetévé n tte ki magát - mondta magáról.

Már gyermek korában élénk érdekl dést tanúsított a m szaki tudományok és a matematika iránt. Érdekl dése nagy szorgalommal párosult.

Középiskolába az V. kerületi Magyar Királyi Állami F reál iskolába járt, ahonnan kis híján eltanácsolták, mert mindig el bbre tartott a tananyagban és nem nagyon tisztelte a tanárokat. Végül is jelesen érettségizett, hála türelmes és kiváló tanárainak.

Egyetemi tanulmányait Budapesten a gépészmérnöki kar hallgatójaként kezdte, majd Berlinben er sáramú szakirányon folytatta.

1924-ben Charlottenburgban szerzett villamosmérnöki diplomát.

Németországi pályafutása során a nagyfeszültség villamos távvezetékek tranziens jelenségeit vizsgálta, majd 1932-t l a plazmajelenségek elmélete foglalkoztatta. 1933-34 között a Tungsramban kutatóként dolgozott.

1937-ben Angliában telepedett le, ahol a Thomson-Houston társaság kísérleti laboratóriumában elektronoptikai kutatással és információ elmélettel foglalkozott.

1947-ben alkotta meg a holográfiát. A kidolgozott eljárás lényege, hogy a hagyományos fényforrások sugárzásából kisz rt koherens (egy rezgés síkban azonos ütemben rezg ) fénnel világítják a holografálandó tárgyakat, majd a visszavert sugárzást az eredeti koherens sugárzással (az úgynevezett referencia háttérrel) interferáltatják. Az így rögzített interferencia képet nevezzük hologramnak. Emellett természetesen több mint 60 találmányt, szabadalmat alkotott és jegyeztetett be azzal a szemlélettel, hogy a tudós leírja azt, ami van, a mérnök megalkotja azt, ami soha nem volt.

A lézer elv felfedezése után a 60-as években a holográfia el tt új és sokoldalú lehet ség nyílt meg, els sorban az adatfeldolgozás terén. 1971-ben kapta meg a Nobel-díjat.

1947-t l a Londoni Imperial College professzora volt nyugdíjaztatásáig.

Nyugdíjasként is járta a világot, mint el adó és vendégprofesszor, figyelmet fordított a társadalmi és környezetvédelmi kérdésekre is. A sokoldalú Gábor Dénes a Római Klub alapító tagjaként is rendkívül aktív tevékenységet folytatott.

Feltalált egy jöv t, ami meg rzi a civilizáció értékeit és mégis harmóniában van az ember természetével, ami a reményen és az élet szeretetében való hiten alapul.

A Magyar Tudományos Akadémia 1964-ben választotta tiszteletbeli tagjává.

Életében 19 nemzetközi rangú elismerést kapott, számos egyetem díszdoktora, az USA Nemzeti Tudományos Akadémiájának is tagja.

Sajnos 31 éve nincs közöttünk.

Nem ritka, hogy elfelejtkezünk kiváló honfitársainkról. Szerencsére Gábor Dénes emlékével a NOVOFER Alapítvány közhasznú szervezete foglalkozik, emléké t rzi egy F iskola, több középiskola, hazai és nemzetközi Gábor Dénes díj, több emléktábla, szobor és kiadvány.

Periklész szerint a híres embereknek az egész föld az emlékm vük; nem csak a sírjukra vésett felirat jelzi ket; nem, idegen földön az emberek szívében megmarad és növekszik.

Általában egy rangos díj - a Magyar Örökség díj hála Istennek az - a kitüntetett rangját növeli. De el fordul az is, amikor a kitüntetett növeli a kitüntetés rangját. Ez az az eset.

Gábor Dénes a mérnök, tudós, humanista, Nobel-díjas és tevékenysége a Magyar Örökség része!

Büszkék vagyunk Rá!

Elhangzott dr. Pázmándi Gyula vegyész és gazdasági mérnök, 1995 évi Gábor Dénes-díjas el adásában, a Magyar Örökség díj átadási ünnepségen.